

COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (176)

LA MANUFACTURA MÉS ANTIGA DE TERRASSA: LA FUSTERIA CAPELLA (i II)

Com a fusters i ebenistes, l'aparició dels mobles fabricats en sèrie a partir dels anys trenta del segle XX no va fer canviar la línia productiva de Fills de Josep Capella, ja que continuaren manufacturant mobles a mida i de qualitat, utilitzant fustes nobles per a reformes, reconstruccions i obra nova, i atenent encàrrecs industrials, institucionals i privats.

Aquesta societat va funcionar fins al juliol de 1936, ja que es va haver de dissoldre a causa de la mort de l'Antoni Capella en un accident laboral i va quedar com a únic propietari del taller el seu germà Joan. Atesos els esdeveniments que van precedir la Guerra Civil espanyola i tenint en compte la data de defunció de l'Antoni Capella, el 19 de juliol de 1936, la família explica que el seu enterrament va ser el darrer que a Terrassa va poder comptar amb capellans.

A partir del 12 de novembre de 1936, la fusteria de Joan Capella i Autonell va ser col·lectivitzada i, tenint en compte les circumstàncies, aquest empresari es va trobar en l'obligació d'acceptar el càrrec de director general del ram de la fusta. Durant aquest període, la producció de tots els tallers de fusteria terrassencs va ser centralitzada al carrer del Racó, als locals de la fàbrica de teixits Donadeu y Cia., on, fonamentalment, es van manufacturar somiers per al front, encara que es mantingueren en actiu tres altres centres de producció, un al vapor Castany, un altre a les antigues quadres de l'empresa Torredemer i un tercer al taller del moblista i ebenista Pere Sabater i Armengol (Terrassa, 1-1-1866- 31-10-1938), del carrer d'Arquímèdes.

Joan Capella i Autonell, anys seixanta.
Procedència: família Capella.

Joan Capella i Autonell, a part de la tasca de fuster, mantingué un paper social i cultural molt actiu, i formà part, junt amb Josep Rigol i Fornaguera (Terrassa, 4-10-1897 – 1986), Joan Duch i Agulló (Terrassa, 11-2-1891 – 7-8-1968) i Jaume Comerma i Marinelló (Terrassa, 1888 – 19-1-1969), de la Junta Municipal de Museus. A tots ells es deu el fet d'haver contribuït a la salvaguarda d'un dels patrimonis artístics més importants de Terrassa, ja que, durant els actes de destrucció d'obres religioses, el juliol de 1936, s'ocuparen d'evitar que grups armats i incontrolats, formats fonamentalment per components de la CNT i de la FAI, fessin la crema d'imatges sagrades dins el recinte de l'església de Sant Pere, tal com ens explica Ramon Rius i

Mosoll al seu llibre, *Parròquia de la Sagrada Família. Quaranta anys d'història i vida (Terrassa, 1932-1972)*, editat el 2008 per la Fundació Torre del Palau.

A partir de 1939, una vegada acabada la guerra i havent de començar des de zero, Joaquim Capella i Carreras (Terrassa, 22-12-1917) entrà a treballar al taller del seu pare i, des del 1944, pare i fill el començaren a dirigir junts. Per primera vegada, l'alternança tradicional en la titularitat del negoci entre un Josep i un Joan es trencava, ja que el primogènit de Joan Capella i Autonell, Josep Capella i Carreras, preferí treballar a la empresa Baumann i no seguir la tradició a la fusteria familiar.

Joaquim Capella i Carreras, 2005. Procedència: família Capella.

Rutlla, 2, el 1953, els del Casino del Comerç, el 1955, o els de l'alberg infantil de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, el 1960, entre moltes altres.

Josep Maria Dalmases i Capella, *La Vanguardia*, 25 de març de 1998. Fotografia: Cristóbal Castro.

Durant aquest darrer relleu generacional destaquen les intervencions a la nova capella de les Carmelites Descalces de Terrassa (1992-1995); les realitzades al nou immoble de la seu de la Caixa de Terrassa (1998-2001), a la Rambla d'Egara, 348; així com les efectuades al nou edifici del Diari de Tarrasa (1999-2003), al carrer de Vinyals, 61, entre moltes altres.

El 1999, en la celebració de *La nit de l'empresari*, organitzada per la patronal de la Cecot a Terrassa, Josep Maria Dalmases i Capella va rebre un reconeixement especial pels 154 anys d'activitat ininterrompuda de la fusteria que aleshores ell ja dirigia. Un reconeixement que, davant les noves dades trobades hem de corregir, ja que el 1999, en realitat, aquest taller ja feia 175 anys que funcionava. Per tant, a hores d'ara, ja són 190 anys els que treballen, des que Jaume Capella, procedent d'Esparreguera, obrí al carrer del Raval, 26, de Terrassa, la primera fusteria on constava el cognom dels Capella.

A fi de regularitzar la seva relació comercial, l'1 de gener de 1953, pare i fill van firmar un contracte privat on es regulaven les condicions de la seva relació dins el negoci, que es va mantenir vigent fins a la mort del pare, qui, per testament manuscrit, redactat l'1 de maig de 1954, deixava l'empresa al seu fill Joaquim, i citava també el seu nét, Josep Maria Dalmases i Capella, evidenciant que ja treballava en aquesta fusteria des del juliol de 1960.

Durant aquesta etapa destaquen els treballs de fusteria de la Residència de l'Ancianitat Torres Falguera, el 1949; les reformes interiors de l'habitatge unifamiliar de l'Eusebi Noguera, el 1952, un immoble dissenyat per Lluís Muncunill i Parellada el 1924, al carrer de Sant Antoni, 71 i 73, els de la Caixa d'Estalvis del carrer de la

L'1 de gener de 1969, Josep Maria Dalmases i el seu oncle Joaquim Capella varen firmar un contracte privat de societat que es mantingué vigent fins al 31 de desembre de 1977, quan el negoci passà a anomenar-se Carpinteria Capella de José Maria Dalmases Capella, però on va continuar treballant el seu oncle Joaquim fins a la seva jubilació, el 31 de desembre de 1981.

Ana Fernández Álvarez, juny del 2009
(campanadas@telefonica.net)